

‘เรียนภาษาพม่า’ ที่ ‘มหาชัย’

เมืองหลวงพม่าในไทย

มหาชัย ขึ้นชื่อว่าเป็นเมืองหลวงพม่าในเมืองไทย เพราะมีประชากรเรือนแสน!

ข้อมูลจาก สำนักงานแรงงานจังหวัดสมุทรสาคร รายงานเมื่อกุมภาพันธ์ 2556 ว่าในสมุทรสาครมีแรงงานต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้ทำงานถูกกฎหมายทั้งสิ้น 217,318 คน โดยร้อยละ 90 หรือ 196,057 คนเป็นชาวพม่า

ตัวเลขข้างต้นไม่นับรวมแรงงานต่างด้าวที่ลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย รวมถึงทายาทของแรงงานกลุ่มดังกล่าวที่คลอดขณะอยู่ในแผ่นดินไทย หากไม่วางแผนและเตรียมจัดการดูแลประชากรกลุ่มนี้ให้ดี สมุทรสาครจะเป็นภาพจำลองชุมชนอาเซียนดีๆ นี่เอง หากไม่ส่งเสริมเด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่นให้สามารถสื่อสารภาษาพม่าและภาษาอังกฤษไปพร้อมๆ กัน นึกไม่ออกว่า “เขาและเรา” จะมีสภาพอยู่ร่วมกันได้อย่างไร ในวันที่อาเขียนรวม “เป็นหนึ่งใน”

เพื่อเตรียมความพร้อมแก่ประชากรในท้องถิ่น สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) จึงร่วมกับ มูลนิธิธรรมา และ โรงเรียนเอกชัย ต.มหาชัย อ.เมืองสมุทรสาคร จ.สมุทรสาคร จัดโครงการ “การขยายผลชุมชนต้นแบบและการสื่อสารการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” พร้อมกันนั้นยังเปิด ศูนย์ศึกษาอาเซียน จังหวัดสมุทรสาคร แห่งแรกของภาคกลาง ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนในการทำมาค้าขายกับเพื่อนบ้านอีก 9 ชาติ

สภาพบ้านเรือน 2 ข้างทางดูไม่แตกต่างจากตัวเมืองของจังหวัดอื่นเท่าใดนัก แต่สิ่งที่แตกต่างกลับเป็นป้ายโฆษณาต่างๆ ที่เป็นภาษาพม่า ร้านค้าหลายร้านใช้ภาษาเดียวกัน และแน่นอนว่าตู้เอทีเอ็มสัญชาติไทยในท้องถิ่นยังมีภาษาพม่าให้เห็น นึกแปลกใจ เหตุใดจึงมีพี่น้องชาวพม่าในมหาชัยมากมายนัก

พระธรรมภาวนาวิกรม ประธานมูลนิธิธรรมา ผู้ช่วย

เจ้าอาวาสวัดไตรมิตรวิทยารามวรวิหาร บอกว่าภาษาเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความเชื่อมโยง ทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ชุมชน ศิลปวัฒนธรรมของมนุษยชาติ เป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้เรายู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

อุบล เล่นวารี ที่ปรึกษาโครงการ บอกว่าหากสื่อสารกันไม่ได้จะเกิดการเสียเปรียบเพราะ “ไม่รู้เขา” ในพื้นที่ จ.สมุทรสาคร ภาษาพม่าจึงได้รับความสนใจจากพม่าเข้ามาประกอบอาชีพจำนวนมาก จึงนำภาษาพม่ามาสอนที่โรงเรียนเอกชัย ซึ่งอยู่ในพื้นที่สีแดง มีผลตอบรับดีเกินคาดจากนักเรียนรุ่นแรก ต่อมาจึงขยายไปยังผู้ประกอบการและนักธุรกิจท้องถิ่นที่

“จะคัดเลือกพื้นที่ที่มีธุรกิจ การค้าขาย หรือการท่องเที่ยวที่มีความเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งต้องดูศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชน ความพร้อมของสถานที่ และความเข้มแข็งทางศาสนาของพื้นที่เข้าด้วยกัน” อุบลอธิบาย

เจ้าของพื้นที่อย่าง ดร.สมชัย ขวลิตธาดา ผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชัย เล่าว่า ปัจจุบันชุมชนที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงเรียนสามารถสื่อสารกับชาวพม่าที่เป็นเพื่อนบ้านในชุมชนได้ในระดับเบื้องต้น ทำให้สองชนชาติอยู่ร่วมกันได้ดีขึ้น และช่วยให้ชุมชนตื่นตัวในการเตรียมพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

“นอกจากภาษาพม่าแล้ว ภาษาที่มีความจำเป็นของชาวสมุทรสาครคือภาษาลาว เพราะในอนาคตแรงงานชาวลาวจะเพิ่มจำนวนขึ้น อีกภาษาที่มีความสำคัญไม่แพ้กันคือภาษากัมพูชา ที่เข้ามาค้าแรงงานในสมุทรสาครเพิ่มขึ้นเช่นกัน และที่ห้ามทั้งคือภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษา

พระธรรมภาวนาวิกรม

สมชัย ขวลิตธาดา

อุบล เล่นวารี

อภิชาติ ประสพรัตน์

ชอ ชอ อู

สุนทร วัฒนพาร

กลางที่ใช้กันทั่วโลก” ดร.สมชัยเล่า

และว่า โรงเรียนเอกชัยได้ปรับภูมิทัศน์ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ขึ้น ป้ายต่างๆ ในโรงเรียน เช่น ป้ายจราจร ป้ายเตือนต่างๆ จะระบุ 3 ภาษา คือ ไทย-อังกฤษ-พม่า และเปิดอบรมหลักสูตรภาษาพม่า 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรการใช้ภาษาพม่าสำหรับเยาวชน และหลักสูตรการใช้ภาษาพม่าสำหรับผู้ประกอบการ ซึ่งหลักสูตรหลังได้รับความนิยมสูงอย่างมาก

“ทั้ง 2 หลักสูตรเป็นหลักสูตรเบื้องต้น ใช้เวลาอบรม 3 วัน วันละ 6 ชั่วโมง ผู้เข้าอบรมจะได้รับความรู้ภาษาพม่าเบื้องต้น เน้นทักษะการพูดเป็นหลักเพื่อให้สามารถสื่อสารกับชาวพม่าได้ ในอนาคตจะขยายไปสู่การจัดหลักสูตรภาษาพม่าในระดับสูงขึ้น เพื่อเพิ่มทักษะให้ผู้อบรมมากขึ้น

“ภาษาพม่ามีความจำเป็นมาก เพราะชาวพม่าพูดไทยได้ แต่คนไทยไม่สามารถพูดและฟังภาษาพม่าได้เลย เป็นจุดที่สร้างความเสียเปรียบแก่คนไทยอย่างมาก ต้องมีการปรับทัศนคติว่าภาษาพม่ามีความจำเป็นไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าภาษาอื่น เพราะขณะนี้คนไทยส่วนใหญ่ต้องดำเนินชีวิตและทำงานร่วมกับชาวพม่า จึงควรรู้ภาษาเขา เพื่อให้เกิดการสื่อสารที่เข้าใจได้ตรงกัน” ดร.สมชัยอธิบาย

ขณะที่ภาคธุรกิจท้องถิ่นก็มีความตื่นตัวไม่แพ้กัน อภิชาติ ประสพรัตน์ ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร บอกว่าในโรงงานอุตสาหกรรมในสมุทรสาครมีการใช้แรงงานต่างด้าวจำนวนมาก ปัจจุบันเริ่มจ้างแรงงานพม่า ลาว และกัมพูชามากขึ้น สิ่งที่โรงงานอุตสาหกรรมปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและ

ศักยภาพในการดำเนินงาน จูงใจลูกจ้างชาวต่างชาติโดยให้หน่วยงานเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ภาษาพม่า และภาษากัมพูชา เพื่อให้เกิดบรรยากาศการทำงานที่ดี ทั้งยังมีการให้รางวัลเพื่อจูงใจให้ทำงาน เช่น หากแรงงานพม่าสื่อสารภาษาไทยได้ จะเพิ่มค่าแรงให้ เป็นต้น

ในภาคการท่องเที่ยว สุนทร วัฒนพาร นายกสมาคมท่องเที่ยว จังหวัดสมุทรสาคร บอกว่า สมุทรสาครเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพสูง ทว่ามีข้อเสียหนึ่ง คือ คนไทยที่พูดภาษาอังกฤษไม่ได้ เมื่อเจอชาวต่างชาติจะกลายเป็นไม่พูดภาษาอังกฤษด้วย ดังนั้น ต้องมีการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิต แนวความคิดเดิม (เชื่อว่า) สมุทรสาครจะเป็นศูนย์กลางของนานาชาติ ซึ่งภายใน 10 ปีข้างหน้าจะมีชาวต่างชาติอพยพเข้ามาในไทยเพิ่มขึ้น อาจจะมีพม่า ทาวน ไซนาทาวน เวียดนามทาวน และกัมพูชาทาวน เหมือนในยุโรปและประเทศสหรัฐอเมริกา

“คนไทยต้องเรียนรู้ภาษาพม่าเพื่อเพิ่มความรู้และทักษะของตัวเอง เพราะสมุทรสาครมีแรงงานชาวพม่าเพิ่มขึ้นทุกปี ชาวพม่าบางคนพูดไทยได้แล้ว เมื่อเขาพูดไทยได้เก่งขึ้นจะมีโอกาสเป็นผู้นำมากขึ้น แต่ถ้าเรารู้ดีกว่าคนอื่น จะทำให้เราได้เปรียบในการติดต่อสื่อสารกัน ทั้งด้านธุรกิจ การค้า การลงทุนในด้านต่างๆ” ดร.สุนทรแสดงความเห็น

แล้วชาวพม่าคิดอย่างไร?

ชอ ชอ อู ครูสอนภาษาพม่าวิทยาลัยชุมชนสมุทรสาคร บอกว่า การที่ประชาชนชาติต่างๆ ในอาเซียนมีความรู้และทักษะการสื่อสารหลายภาษาจะสร้างความได้เปรียบ คนไทยเองจึงควรเพิ่มพูนทักษะทั้งภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียน เช่น ภาษาพม่า จะทำให้เกิดความรักและความเข้าใจกันระหว่างสมาชิกของประชาคมอาเซียน

“การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ถ้าเรารู้มากกว่า 1 ภาษาย่อมได้เปรียบคนอื่นอยู่แล้ว ถ้าเรารู้ทั้งภาษาพม่า ภาษาไทย ภาษาจีน รวมถึงภาษาอื่นๆ ก็จะได้เปรียบคนอื่นอย่างแน่นอน อย่างคนไทยก็ต้องรู้ 3-4 ภาษาเพื่อประโยชน์ในด้านต่างๆ แต่คนไทยนั้นขี้กลัวและไม่ค่อยกล้าพูด เพราะเวลาเราทำธุรกิจควรรู้มากกว่า 1 ภาษา

“ส่วนการเตรียมความพร้อมของชาวสมุทรสาคร ต้องเรียนรู้ภาษาเพื่อให้ได้เปรียบกว่าคนอื่น เพราะถ้าเราเก่งก็จะได้ดีกว่าคนอื่น ดังนั้น เราควรสอนลูกหลานให้รู้ภาษาต่างประเทศตั้งแต่เด็ก เพื่อพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

“ภาษาพม่านั้นเรียนไม่ยาก ไม่ซับซ้อน หากคนไทยเรียนอย่างจริงจัง สามารถเรียนรู้และนำไปใช้สื่อสารได้ในที่สุด” ชอ ชอ อู ทั้งทำ

ครูสอนภาษาพม่าให้กับเด็ก

ป้ายเตือนชนิดต่างๆ

ศิวพร อ่องศรี